[2022] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 854

ਇਸਤਕਾਰ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ & ਅਨਜ

(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2034 ਦਾ 2022)

ਨਵੰਬਰ 11, 2022

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ

ਸੁਧਾਂਸ਼ੁ ਧੂਲੀਆ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 – ਅਧਿਆਇ VIII – ਧਾਰਾ 107, 117 – ਆਗਾਮੀ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 5,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਬੌਂਡ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਜ਼ਬਤ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 107 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ – ਅਧਿਆਇ VIII ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੋਕਥਾਮ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੌਂਡ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਭਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੌਂਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤਾਰੀਖ ਤੇ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ – ਮਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਛੇਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ(ਆਂ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 186, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੌਂਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ – ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੌਂਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ – ਧਾਰਾ 186 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਵੀ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ 500 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ – ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 5,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਬਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ – ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ, 5,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ – ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 186।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਅਧਿਆਇ VIII – ਧਾਰਾਵਾਂ 106-124 – ਫੈਸਲਾ: ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਾਹਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਅਧਿਆਇ VIII – ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਤਹਿਤ – ਉਦੇਸ਼ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਧਾਰਾ 466 – ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਆਇ VIII ਧਾਰਾ 106 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 124 ਤੱਕ ਹੈ। ਧਾਰਾ 106 ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 107 ਤੋਂ 110 ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 106 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਾ 107 ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ; ਧਾਰਾ 108 ਰਾਜਦ੍ਰੋਹੀ ਮਾਮਲੇ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ; ਧਾਰਾ 109 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 110 ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਧਾਰਾਵਾਂ 111 ਤੋਂ 124 ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੰਧਪੱਤਰ ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 446 ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6, 6.1]

1.2 ਧਾਰਾ 107 ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਸਿਰਫ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਵਸਥਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਰੋਕਥਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੰਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬੰਧ ਦੀ ਰਕਮ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਰੀ ਵਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਭਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧ ਦੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਿਰੁੱਤਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11, 12]

1.3 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 446 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬੰਧ ਲਈ ਵੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਬੱਧ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਕਹੇ ਜਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਾਰਾ 446 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੰਧ ਰਕਮ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਬਾਰੇ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਾ ਦਿਖਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਬੰਧ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ

ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਦ, ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਬੰਧ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹੋਵੇ, ਬੰਧ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤਾਰੀਖ ਤੇ, ਉਕਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਜੇ ਬੰਧ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ, ਧਾਰਾ 186 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 186 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਤਿਕ੍ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸੀ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਬਾਂਡ ਸੀ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟਿਊਨ ਨੂੰ. 5,00,000/-। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਹੈ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਂਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 186 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਜ਼ਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 500/- ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਰੁ. 5,00,000/- ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। 500/ -। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ; ਦੀ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ; ਸੱਚਾਈ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ- ਉਜਰਤ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 5,00,000/-, 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 107 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧਿਆਏ VIII ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। 5,00,000/- ਦੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਬੀ) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 117 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ 5,000/- (ਰੁਪਏ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ। ਧਨ - ਰਾਸ਼ੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਤੋਂ. [ਪਾਰਾ 13-18]

ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 19.07.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਨੰਬਰ 4882 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਭੁਵਨ ਰਾਜ, ਰਘੁਨਾਥ ਪਾਠਕ, ਗੌਰਵ ਭੱਟ, ਅਨੁਭਵ ਮਹਿਰੋਤਰਾ, ਮਿਸ ਮੰਜੂ ਸਵਿਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੌਂਡ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਦੇਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973[1] ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 19.07.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬੌਂਡ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਧਾਰਾ 107 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੌਂਡ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਸੋ (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ 5,000/- ਰੁਪਏ (ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਨਾਮਮਾਤਰ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਨੰਬਰ 4882 ਦਾ 2021. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 08.09.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 1, ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ3$_{SUPERSCRIPT}$ ਵੱਲੋਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨੰਬਰ 145 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23.07.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਬ-ਡਿਵੀਜਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਬੁਢਾਨਾ4$_{SUPERSCRIPT}$ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2836 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 122 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 107 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੌਂਡ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: -

4.1. 3-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭੌਰਾ ਕਲਾਂ, ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ 11.01.2021 ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਬ-ਡਿਵੀਜਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਬੁਢਾਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ ਕਿ 26 ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮ ਭੰਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 107/116 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਭਾਰੀ ਬੌਂਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੌਂਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 116(3) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 5,00,000/- ਰੁਪਏ (ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਬੌਂਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30.03.2021 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 117 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4.2. 02.07.2021 ਨੂੰ, ਰੇਵੇਨਿਊ ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ਲੇਖਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1285/2 ਦੀ 0.0187 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ 0.5310 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਤਾਲਾਬ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਬੁਢਾਨਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ

01.07.2021 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਲਿੰਟਰ ਲਗਾਇਆ; ਅਤੇ ਕਿ 02.07.2021 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 107 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.3. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 122 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ/ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 20.07.2021 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਇਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਗਈ ਬੰਧ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 5,00,000/- ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ: -

"ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਇਸਤਕਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸਰਵਰ, ਪਿੰਡ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ, ਪਰਗਨਾ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਧਾਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਦਾ ਵਾਸੀ, ਬੰਧ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਨ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਲੰਘਣਾ/ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੰਧ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 5,00,000/-, (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਨੂੰ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ/ਜਵਾਬੀ ਇਸਤਕਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸਰਵਰ, ਪਿੰਡ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ, ਪਰਗਨਾ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਧਾਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਦੇ ਵਾਸੀ, ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਧ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 5,00,000/-, (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਅਰਥਾਤ 30-07-2021 ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਘੱਟ (sic) ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਲੇਖਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਰਿਕਵਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੰਚਾਰਜ, ਐਸ.ਐਚ.ਓ., ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭੈਰਾ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਬੁਧਾਨਾ, ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫਾਇਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ।"

4.4. ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨੰਬਰ 145 ਦੀ 2021 ਦੀ ਉਸ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 08.09.2021 ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਸੁਧਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ 2021 ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੰਧ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਧ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਧਪਤਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਬੰਧਪਤਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜੋ, ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 186 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਇਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“...ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ - 117 ਅਧੀਨ 30-03-2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ 02-07-2021 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਵਧੀ ਲਗਭਗ 4 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ/ਰਾਜਸਵ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ - 186 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ - 120 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਧਪਤਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਬੰਧਪਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਸਾਉਣਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ - 120 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ/ਕੋਸ਼ਿਸ਼/ਉਕਸਾਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੈਂਚੀ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਧਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਪਾਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਪਾਬੰਧੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ - 186 ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹੋ। ਧਾਰਾ - 40 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨਾਲ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੁਧਾਰਕ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦਫਤਰੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ - 117 ਅਧੀਨ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਇਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਧਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਲ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।"

4.5. ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 23.07.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 19.07.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਿਛੋਕੜ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਦੱਸਿਆ: -

"ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਧਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਨੂੰ 23.07.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

5. 26.09.2022 ਨੂੰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਸੀਮਿਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੰਧਪਤਰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਪਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਅਜੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੰਧਪਤਰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

6. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਰਜੀਵਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਹਨ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਣ।

6.1 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਧਾਰਾ 106 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਾਰਾ 124 ਤੱਕ ਹੈ। ਧਾਰਾ 106 ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹਨ ਭਾਵ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 107 ਤੋਂ 110 ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 106 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਾ 107 ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ; ਧਾਰਾ 108 ਗੱਦਰੀ ਮਾਮਲੇ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਧਾਰਾ 109 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 110 ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 111 ਤੋਂ 124 ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੌਂਡ ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 446 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

7.ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 107, 111, 116, 117, 120, 122(1)(ਬੀ) ਅਤੇ 446 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

"107. ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ।—

(1) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਆਧਾਰ ਹਨ, ਉਹ, ਇਥੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੌਂਡ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

**** **** ****

111. ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ।— ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 107, ਧਾਰਾ 108, ਧਾਰਾ 109 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 110 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਏਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਾਰ, ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ, ਇਸ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ, ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਵਰਗ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

**** **** ****

116. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ।— (1) ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 111 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 112 ਅਧੀਨ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ

ਧਾਰਾ 113 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ, ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਮਨ-ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਭੰਗ ਜਾਂ ਜਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਖਲਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਉਪਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਧਾਰਾ 111 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੱਕ ਜਾਂ, ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ, ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(a) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 108, ਧਾਰਾ 109, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 110 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਲਈ ਬੰਧਪਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

(b) ਅਜਿਹੇ ਬੰਧਪਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਰਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਧਾਰਾ 111 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵੀ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹਿਣਾ ਸਮੁਦਾਇਕ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਆਮ ਸ਼ੋਹਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ।

(6) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਹੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(7) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ, ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸੀ।

117. ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼।—ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਬੰਧਪਤਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ—

(ਅ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 111 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ, ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ, ਜਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(ਬ) ਹਰ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਸ) ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

**** **** ****

120. ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮਗਰੀ।—ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬੰਧਪੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੰਧਨ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

**** **** ****

122. ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ।—

(1) **** **** ****

(ਬ) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਧਪੱਤਰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਦਫਤਰ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

446. ਜਦੋਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ।—(1) ਜਦੋਂ ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਬੰਧਪੱਤਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬੰਧਪੱਤਰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,

ਜਾਂ ਜਦੋਂ, ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਧਪੱਤਰ ਸਬੰਧੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਬੰਧਪੱਤਰ ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬੱਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਵਿਆਖਿਆ.—ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਬੰਧਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਦੰਡ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੰਡ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਦੰਡ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ, ਦੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਿਵਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਅਦਾਲਤ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬੰਧਪੱਤਰ ਜਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 106 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 117 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 360 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉਸਦੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 448 ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ, ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੰਧਪਤਰ ਆਉਂਣ ਵਾਲੇ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਫਲ ਸਮਾਪਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਜਿਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ ਲੇਖਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਇੱਕਪਾਸ਼ੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਉਲਟ, ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 122 CrPC ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 107 CrPC ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਰੋਕਥਾਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕਥਾਮਕ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇ। ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਰੋਕਥਾਮਕ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਾਹਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਥਾਮਕ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ/ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਿਰੁੱਤਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

13. ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 446 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਧਪੱਤਰ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਾਰਾ 446 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਬਾਰੇ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਦ, ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹੋਵੇ, ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

14. ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤਾਰੀਖ ਤੇ, ਉਕਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਬੰਧਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਗਾਊ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ, ਧਾਰਾ 186 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 186 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਜੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਵਾਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ

ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ. 5,00,000/- ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਾਣੇ ਲਈ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਦੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 186 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਰੁ. 500/- ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਰੁ. 5,00,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੇਵਲ ਰੁ. 500/- ਹੀ ਹੈ।

16. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ; ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ; ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਭੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁ. 5,00,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਬਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 107 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੁ.5,00,000/- ਦੀ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਦੀ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 117 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੁ. 5,000/- (ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਨਾਮਮਾਤਰ ਰਕਮ 'ਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ।

18. ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਦਿਯਾ ਪਾਂਡੇ
(ਸਹਾਇਤਾ : ਦੀਪਕ ਪਾਨਵਾਰ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate